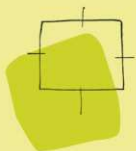

Notitie Reikwijdte en detailniveau
planMER structuurvisie buitengebied

BügelHajema
Plek voor ideeën

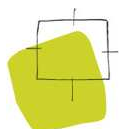
**Notitie Reikwijdte en detailniveau
planMER structuurvisie buitengebied**

Inhoud

Rapport

4 maart 2011

Projectnummer 292.00.50.00.15

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	PlanMER	9
2.1	Waarom planMER	9
2.2	Wat is een planMER	14
2.3	Doel van het planMER	15
2.4	Procedure planMER	16
3	Reikwijdte en detailniveau	17
3.1	Reikwijdte	17
3.2	Alternatieven	18
3.3	Detailniveau milieuthema's	19
3.3.1	Beleid	20
3.3.2	Natuur	20
3.3.3	Landschap	22
3.3.4	Archeologie en cultuurhistorie	22
3.3.5	Water	22
3.3.6	Bodem	23
3.3.7	Externe veiligheid	23
3.3.8	Verkeer	23
3.3.9	Geluid	24
3.3.10	Luchtkwaliteit	24
3.3.11	Geur	24
3.3.12	Gezondheid	25
3.4	Beoordeling alternatieven	25
4	Inspraak en overleg	27

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Zaltbommel is bezig met het opstellen van een structuurvisie en een bestemmingsplan Buitengebied. Het bestemmingsplan zal vooral het bestaande vastleggen en eventuele beperkte ontwikkelingen die op de kortere termijn te voorzien zijn, zoals een ruimte voor ruimte regeling. Voor ontwikkelingen die verder reiken dan de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt en waaraan veel randvoorwaarden zijn verbonden, onderzoeken verricht moeten worden en een nadere afweging plaats moet vinden, wordt de structuurvisie opgesteld.

De structuurvisie zal het afwegingskader voor principeverzoeken bieden, die niet binnen het bestemmingsplan Buitengebied passen. De visie betreft het buitengebied van de gemeente Zaltbommel. Voor het buitengebied is al veel beleid vastgesteld door de gemeente en hogere overheden. De visie zal vooral een weerslag en zo nodig nadere afstemming zijn van dat bestaande beleid.

Als onderbouwing van het bestemmingsplan Buitengebied dient een Milieueffectrapport (planMER) te worden opgesteld. De structuurvisie biedt namelijk het kader voor toekomstige activiteiten waarvoor volgens de Wet milieubeheer (Wm) een besluit-m.e.r.(beoordeling) verplicht is. Dit betreft met name de uitbreiding bestaande (intensieve) veehouderijen en de herstructurering van de glastuinbouwgebieden. In het volgende hoofdstuk wordt daar nader op ingegaan.

De eerste stap om te komen tot een planMER betreft het opstellen van voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

In deze Notitie wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Hoofdstuk 2 gaat nader in op de planMER-plicht, doel en inhoud en de procedure.
- Hoofdstuk 3 gaat in op reikwijdte en detailniveau van het planMER en op de alternatieven die in het planMER worden beoordeeld.
- Hoofdstuk 4 geeft aan hoe de bestuursorganen zijn betrokken bij het opstellen van deze notitie.

Begrippen

In deze notitie worden de volgende begrippen gehanteerd:

- m.e.r.: milieueffectrapportage: de procedure;
- m.e.r. voor plannen (plan-m.e.r.): de m.e.r.-procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-(beoordeling)plichtige activiteiten. Hiervoor geldt altijd de uitgebreide procedure;

- m.e.r. voor besluiten (Besluit m.e.r.¹): procedure voor besluiten die bij de wet m.e.r.-plichtig zijn, afhankelijk van het project en de ligging is een beperkte of uitgebreide procedure aan de orde;
- MER: milieueffectrapport (het rapport).

¹ Een Besluit m.e.r. wordt meestal project-m.e.r. genoemd om een duidelijk verschil tussen een plan en een project aan te geven. Om onderscheidenlijk te zijn, spreken wij bij het MER (rapport) ook nog steeds van PlanMER en ProjectMER (ofwel BesluitMER).

2.1

Waarom planMER

Wettelijk kader

De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's die:

- kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten of
- een passende beoordeling behoeven in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, Natura 2000).

Is de structuurvisie kaderstellend voor m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten?

De basisvraag is: welke keuzen worden met de vaststelling van de structuurvisie gemaakt en voor welke activiteiten wordt hierdoor een kader gevormd oftewel de toon gezet? De structuurvisie beoogt primair om al vastliggend beleid samenhangend in beeld te brengen. Echter ook indien sprake is van het 'verlengen' van bestaande visies, waarmee al eerder gemaakte keuzen opnieuw worden vastgesteld, dient opnieuw beoordeeld te worden of er een planMER moet worden opgesteld. Er is immers opnieuw sprake van een kader.

De structuurvisie zal de vergroting van agrarische bedrijven mogelijk maken. Van de agrarische bedrijven zijn twee typen bedrijven een m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteit, volgens het nu geldende Besluit m.e.r.:

1. 'de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens'. Hiervoor gelden als drempelwaarden:

Activiteit	Drempel m.e.r.-plicht	Drempel m.e.r.-beoordelingsplicht
Aantal plaatsen voor mesthoenders	> 85.000	> 60.000
Aantal plaatsen voor hennen	> 60.000	> 45.000
Aantal plaatsen voor mestvarkens	> 3.000	> 2.200
Aantal plaatsen voor zeugen	> 900	> 350

2. 'de aanwijzing, wijziging of uitbreiding van een glastuinbouwgebied'. Hiervoor gelden als drempelwaarden:

Activiteit	Drempel m.e.r.-plicht	Drempel m.e.r.-beoordelingsplicht
glastuinbouwgebied	≥ 100 ha	≥ 50 ha

Ad 1.

In het buitengebied van Zaltbommel bevinden zich enkele intensieve veehouderijen. Het beleid voor deze bedrijven is om de bestaande bouwblokken van deze bedrijven te respecteren, maar vergroting van bouwblokken alleen toe te staan indien dit noodzakelijk is om te voldoen aan de eisen van dierenwelzijn.

Dat betekent, dat moet worden beoordeeld of de bouwruimte binnen de bestaande bouwblokken voor (intensieve) veehouderijen zodanig is dat daarmee mogelijk de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. worden overschreden. Een eerste analyse van de bouwblokken van de bestaande intensieve veehouderijen levert het beeld op dat zeker niet uitgesloten is dat drempelwaarden worden overschreden.

Daarnaast wordt op basis van een discussie met de klankbordgroep overwogen om de omschakeling van melkveehouderij naar intensieve veehouderij mogelijk te maken. Het planMER wordt hierbij mede gebruikt om een nadere afweging te maken of het wenselijk is om hiervoor mogelijkheden op te nemen in de structuurvisie.

Al met al kan daarom worden geconcludeerd dat op basis van de huidige regelgeving er een noodzaak bestaat tot het opstellen van een planMER.

Ad 2.

In de structuurvisie is een vertaling opgenomen van de samenwerkingsovereenkomst herstructurering glastuinbouw en paddenstoelenteelt Bommelerwaard. Hiermee wordt de herstructurering en intensivering mogelijk van de bestaande glastuinbouwgebieden in de Bommelerwaard.

In het geheel van de Bommelerwaard gaat het om meer dan 100 ha (waarvan circa 80 ha in Zaltbommel). Echter een groot deel is bestaand glastuinbouwgebied, terwijl het in het Besluit m.e.r. gaat om wijziging en uitbreiding van een glastuinbouwgebied. Hier is nauwkeurig naar gekeken en geconcludeerd dat in elk deelgebied er geen sprake is van een overschrijding van de drempel van 50 ha. Tevens is er geen sprake van samenhang tussen de deelgebieden. Hierdoor kan worden geconcludeerd dat op basis van de huidige regelgeving er geen noodzaak bestaat tot het opstellen van een planMER.

Aanpassing Besluit m.e.r.

Het Besluit m.e.r. wordt aangepast. Het Hof van Justitie van de EU heeft op 15 oktober 2009 bepaald dat Nederland de Europese mer-richtlijn op een onderdeel onjuist heeft geïmplementeerd. Het ontwerpbesluit m.e.r. is in de Staatscourant verschenen van 16 juni 2010. De inwerkingtreding volgt op 1 april 2011.

Er wordt nog gewerkt aan een handreiking voor dit nieuwe besluit. De bedoeling is dat deze gereed is op het moment waarop het nieuwe besluit in werking treedt (voorjaar 2011).

veehouderijen

In het nieuwe Besluit m.e.r. zijn de drempelwaarden voor intensieve veehouderij in onderdeel C (m.e.r.-plicht) gelijk gebleven. In onderdeel D (m.e.r.-beoordelingsplicht) is echter wel een verandering opgetreden. Bij categorie 14

van onderdeel D is 'een inrichting bestemd voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens' veranderd in een 'veehouderijbedrijf'. Er is dus geen sprake meer van een beperking tot pluimvee en varkens. Het gaat om installaties waarbij er - ongeacht de diercategorie - kans is op aanzienlijke nadelige effecten voor het milieu. De kans hierop moet worden geschat in een m.e.r.-beoordeling. De lijst met diercategorieën is daarom aangepast en uitgebreid. Daarbij is aangesloten bij de drempels die in Nederland gelden op grond van de Wet milieubeheer, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen vergunningplichtige en meldplichtige inrichtingen. De drempel van de m.e.r.-beoordelingsplicht wordt nu in beginsel gekoppeld aan het aantal dieren waarbij een bedrijf vergunningplichtig is.

Dat betekent dat naast pluimvee of varkens, zoals in het huidige Besluit m.e.r., ook een bedrijf van 200 of meer koeien of 2.000 of meer schapen of geiten als drempel geldt voor een m.e.r.-beoordeling. Daarbij maakt het niet uit of het een uitbreiding van een bestaand bedrijf betreft of nieuwvestiging van een bedrijf.

De structuurvisie wil ruimte bieden aan de uitbreiding van grondgebonden bedrijven (en in bepaalde gevallen aan nieuwvestiging van bedrijven als gevolg van verplaatsing vanuit ontwikkelingslocaties en kwetsbare gebieden), waardoor niet uitgesloten is dat dergelijke bedrijven ontstaan. Doordat niet uitgesloten is dat op basis van de structuurvisie drempelwaarden worden overschreden zal er een planMER moeten worden opgesteld.

glastuinbouw

Het nieuwe Besluit m.e.r. omvat net als de huidige regelgeving een indicatieve drempelwaarde van 50 ha. Vestiging van glastuinbouw valt op basis van de toekomstige regelgeving onder de categorie "landinrichtingsprojecten" en is uitsluitend nog opgenomen in bijlage D (m.e.r.-beoordelingsplicht). De conclusie op basis van de huidige regelgeving blijft dus van kracht.

m.e.r.-beoordeling onder drempelwaarden

In het nieuwe Besluit m.e.r. is toegevoegd dat voor alle activiteiten, die beneden de voor de m.e.r.-beoordeling gedefinieerde drempelwaarde blijven, het bevoegd gezag zich ervan zal moeten vergewissen of er bij die activiteiten sprake is van bijzondere omstandigheden, die leiden tot het oordeel dat de activiteit aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu zou kunnen hebben. De zogenaamde vergewisplicht.

Er is nog onduidelijk wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit wordt in de handreiking nog uitgewerkt.

Voor de aanwijzing van de intensiveringsgebieden glastuinbouw en de magneetlocatie wordt door de provincie een inpassingsplan voorbereid. In de praktijk wordt dit door het Openbaar Lichaam Projectbureau Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard voorbereid, waarin de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel, de provincie en het Waterschap samenwerken.

Ten behoeve van het inpassingsplan wordt een besluit m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Indien de conclusie van de besluit m.e.r.-beoordeling is dat er be-

langrijke nadelige gevolgen zijn voor het milieu dan is de structuurvisie kaderstellend voor m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten en is dit tevens aanleiding voor het opstellen van een planMER.

De m.e.r.-beoordeling wordt in belangrijke mate gebaseerd op de eerder uitgevoerde matrixstudie, die tijdens de voorbereiding van de samenwerkingsovereenkomst herstructurering glastuinbouw en paddenstoelenteelt Bommelerwaard is uitgevoerd.

Op basis hiervan is voorsnog de verwachting dat er geen sprake zal zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

In ieder geval wordt de besluit m.e.r.-beoordeling te zijner tijd als bijlage bij het planMER opgenomen.

Is een passende beoordeling noodzakelijk?

In de nabijheid van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem Uiterwaarden Waal. Wanneer niet kan worden uitgesloten dat de structuurvisie significante negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, moet een passende beoordeling worden doorlopen.

Op voorhand kunnen negatieve effecten niet worden uitgesloten. Daarom wordt in het planMER een voortoets uitgevoerd in het kader van de oriëntatiefase op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (zie hieronder). Zo nodig zal, indien niet kan worden uitgesloten dat de structuurvisie significante negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, een passende beoordeling worden doorlopen.

Uitbreiding veehouderijen

Op basis van een analyse van de instandhoudingsdoelstellingen (mede op basis van de passende beoordeling Munnikenland) is geconcludeerd dat deze onder meer zijn gericht op habitattypen die erg verzuringsgevoelig zijn.

De structuurvisie maakt de uitbreiding van veehouderijen mogelijk, hetgeen effect zou kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden, met name ten aanzien van de stikstofdepositie.

Ten aanzien van stikstof wordt het volgende opgemerkt:

De provincie Gelderland werkt aan een provinciale verordening stikstof en Natura 2000. Deze wordt naar verwachting in mei 2011 aangeboden aan PS. De verordening maakt de ontwikkeling van agrarische bedrijven mogelijk door het toepassen van ammoniakreducerende staltechnieken zodat gelijktijdig de ammoniakdepositie in de Natura 2000-gebieden naar beneden gaat.

Aan de basis van deze verordening staat een convenant dat de provincie Gelderland, landbouw- natuur- en milieuorganisaties op 20 januari 2011 hebben gesloten over de Gelderse aanpak voor de vermindering van de stikstofuitstoot in Natura 2000-gebieden.

De stikstofuitstoot rondom Natura 2000-gebieden in Gelderland is te hoog. Vooral de ammoniakuitstoot bij veehouderijbedrijven heeft negatieve gevolgen voor de natuur. In goed overleg heeft de provincie afspraken gemaakt met landbouw- en natuurorganisaties om de uitstoot van stikstof te verminderen.

Onderdeel van de afspraken is onder andere dat er een provinciale ammoniak-salderingsbank komt. Uitbreiding van agrarische bedrijven is dan alleen mogelijk als er per saldo sprake is van een afname van de ammoniakdepositie. Uitbreiding kan dan bijvoorbeeld plaatsvinden als elders een bedrijf stopt en dus daar de ammoniakemissie en -depositie afneemt. Om te garanderen dat de ammoniakdepositie in natuurgebieden daadwerkelijk wordt verminderd wordt van gestopte bedrijven 70% van de depositie en 15% van de emissie afgeroomd.

Het convenant maakt onderdeel uit van het Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Dit betreft de landelijke afspraken om de stikstofbelasting van Natura2000 gebieden te verminderen. Ook provincies moeten een bijdrage aan de PAS leveren door op provinciaal niveau maatregelen te nemen.

Door middel van deze provinciale verordening is in ieder geval gegarandeerd dat uitbreiding van agrarische bedrijven geen significante effecten zullen hebben voor Natura 2000-gebieden op het gebied van stikstof.

Er kunnen echter ook andere effecten zijn dan verzuring (bijvoorbeeld verstoring). Deze effecten worden in de Voortoets nader bezien.

Vooralsnog is de verwachting dat er op deze andere aspecten geen sprake zal zijn van significante effecten en er dus geen passende beoordeling nodig zal zijn.

Uitbreiding glastuinbouw

Voor de uitbreiding van de glastuinbouw in de Bommelerwaard is in september 2010 een voortoets uitgevoerd in het kader van de oriëntatiefase op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarin wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van negatieve effecten. Omdat significante effecten op voorhand zijn uitgesloten, is er geen noodzaak om een passende beoordeling uit te voeren. Er is ook geen sprake van vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Daarmee is er op dit punt dus ook geen sprake van een verplichting tot het opstellen van een planMER.

Conclusies

- Op basis van de op dit moment geldende regelgeving is de structuurvisie buitengebied kaderstellend voor m.e.r-(beoordelingsplichtige) activiteiten.
- Vanwege de aanwezigheid van Natura2000-gebieden in en nabij het plangebied moet in het planMER een Voortoets in het kader van de oriëntatiefase van de NB-wet 1998 worden uitgevoerd.

2.2

Wat is een planMER

Doel van een planMER is om de milieuaspecten reeds in een vroeg stadium van de planvorming te betrekken. In een planMER worden de effecten van voorgenomen activiteiten op de verschillende milieuaspecten beschreven.

In de 'Handreiking milieueffectrapportage van plannen (plan-m.e.r.)', een publicatie van het Ministerie van VROM (VROM 6161/April2006), wordt nader ingegaan op hoe de milieueffectrapportage van plannen (plan-m.e.r.), in zijn werk gaat.

Inhoudelijke eisen planMER

In de handreiking wordt tevens aangegeven dat een planMER (het Milieueffectrapport) aan de volgende inhoudelijke eisen dient te voldoen. De inhoudelijke vereisten van het planMER zijn:

- Doel:** een beschrijving van wat met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.
- Voorgenomen activiteit en alternatieven:** een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven daarvoor, inclusief de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven.
- Relevante plannen:** in het geval van een m.e.r.-plichtig plan een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.
- Huidige situatie en autonome ontwikkeling:** een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, en van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen.
- Effecten:** een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven kunnen hebben, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.
- Vergelijking:** een vergelijking van de beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu (punt D) met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en elk van de in beschouwing genomen alternatieven (punt E).

- G. **Mitigerende & compenserende maatregelen:** een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen.
- H. **Leemten in informatie:** een overzicht van de leemten in de beschrijvingen van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu (punten D en E) als gevolg van het ontbreken van de benodigde gegevens.
- I. **Samenvatting:** een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

Een planMER moet worden afgestemd op het abstractieniveau van het plan waarvoor deze wordt gemaakt. Dat betekent dat het planMER bij de structuurvisie redelijk globaal kan blijven.

2.3

Doel van het planMER

De m.e.r. is bedoeld om bij de voorbereiding van de structuurvisie de verwachte milieueffecten, die van belang zijn voor de besluitvorming, in beeld te brengen.

De plan-m.e.r. is gekoppeld aan de structuurvisie, die kaderstellend is voor eventuele concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen. Het op te stellen bestemmingsplan buitengebied zal opnieuw kaderstellend zijn voor m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. Aangezien het bestemmingsplan de uitbreidingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld veehouderijen concreter aangeeft dan de structuurvisie, moet op dat moment beoordeeld worden of de planMER ook voldoende milieuinformatie bevat voor de besluitvorming over het bestemmingsplan. Bij de uitwerking van de planMER ten behoeve van de structuurvisie wordt waar mogelijk daar al op ingespeeld.

Overigens kan het zo zijn dat naast een planMER ten behoeve van de structuurvisie en het bestemmingsplan in een later stadium voor uit dat bestemmingsplan voortvloeiende activiteiten/projecten alsnog een projectMER (-beoordeling) moet worden opgesteld, gekoppeld aan andere besluiten, zoals (omgevings)vergunningen.

Belangrijk bij het opstellen van het MER voor een structuurvisie is een goede beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit (het opstellen van de structuurvisie) wordt beoogd. Daarbij dienen ook alternatieven voor de voorgenomen activiteit die redelijkerwijs in beschouwing kunnen worden genomen te worden beschreven en de motivering van de keuze voor de in de beschouwing genomen alternatieven. Verderop in deze notitie is daaraan de nodige aandacht besteed.

De gemeenteraad van de gemeente Zaltbommel is voor deze planMER de initiatiefnemer en vormt het bevoegd gezag.

2.4

Procedure planMER

De planMER-procedure omvat zeven stappen:

1. Openbare kennisgeving (artikel 7.9)
Hierin wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. Welke stukken waar en wanneer ter inzage worden gelegd.
 - b. Wie op welke wijze en binnen welke termijn de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen naar voren te brengen met betrekking tot het voornemen op een planMER op te stellen.
 - c. Of de Commissie m.e.r. of een andere (onafhankelijke) instantie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
2. Raadplegen bestuursorganen op basis van Notitie Reikwijdte en Detailniveau.
De bestuursorganen die met de uitvoering van het plan te maken kunnen krijgen worden geraadpleegd over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (planMER, artikel 7.8). Dit betreft in ieder geval de provincie, het Waterschap en de VROM-inspectie. Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt het document op basis waarvan de discussie met betrokken overheden zal plaatsvinden.
In dit geval zullen stap 1 en 2 worden gecombineerd. Dat wil zeggen dat de Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt gepubliceerd en in dat kader een ieder de gelegenheid krijgt om zienswijzen naar voren te brengen.
3. Opstellen milieueffectrapport (planMER; artikel 7.7).
4. PlanMER en ontwerpstructuurvisie:
 - a. Terinzagelegging (artikel 7.10);
 - b. Toetsing Commissie m.e.r. (artikel 7.12)
De toetsing door de Commissie m.e.r. verplicht.
5. Motiveren wat met het toetsingsadvies van de commissie m.e.r. is gedaan alsmede met de zienswijzen op het planMER (artikel 7.14).
6. Bekendmaking en mededeling van de vastgestelde structuurvisie (incl. planMER) (artikel 7.15).
7. Evaluatie van de effecten na vaststelling (artikel 7.39): het bevoegd gezag moet onderzoeken of in werkelijkheid de milieugevolgen ontstaan, zoals ze in het planMER zijn aangenomen.

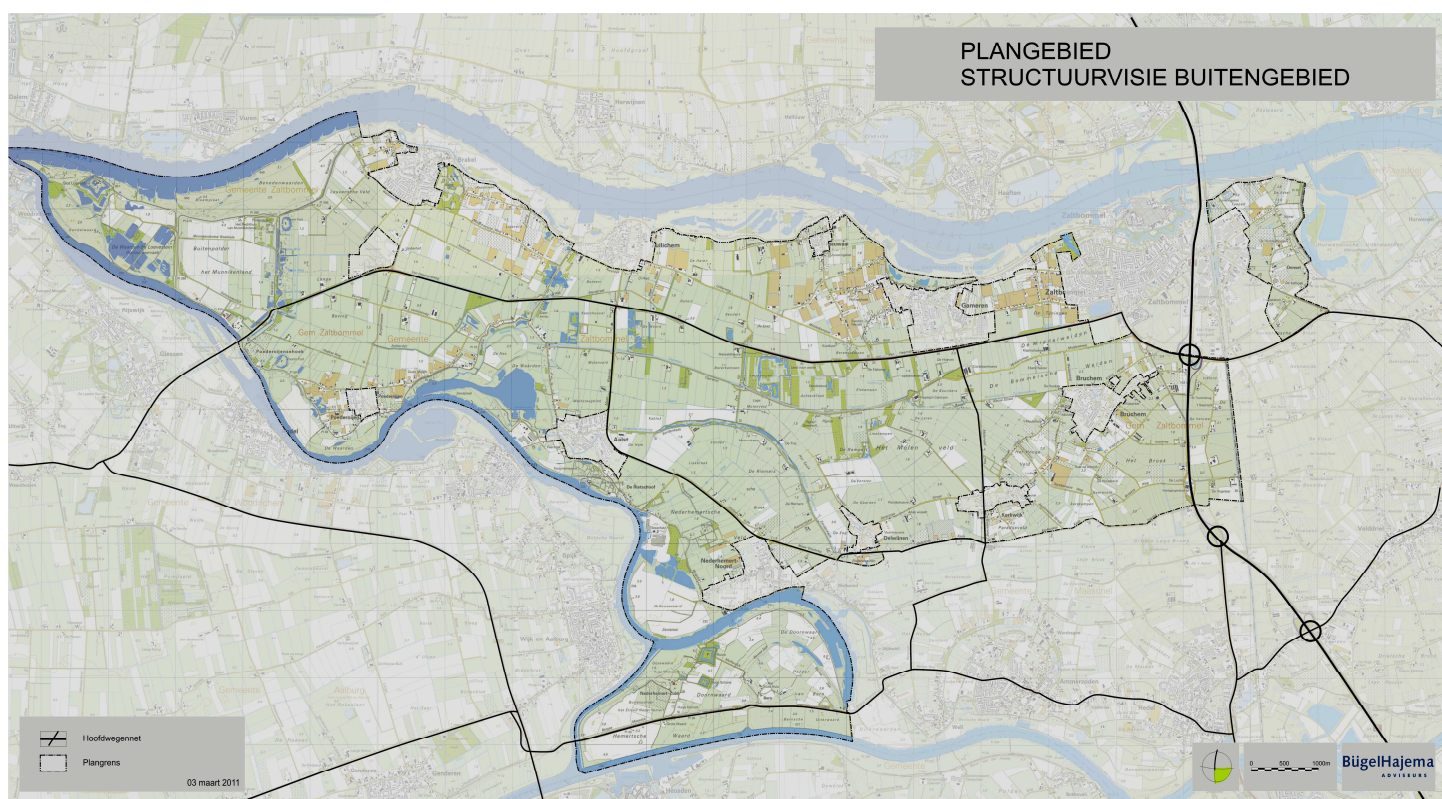
Reikwijdte en detailniveau

3

3.1

Reikwijdte

Het plangebied bestaat uit het buitengebied van Zaltbommel. Het onderzoeksgebied kan voor sommige milieuaspecten de plangrenzen overschrijden.

Voor delen van het plangebied is afstemming met andere m.e.r.-projecten van belang:

- Onderdeel van het plangebied betreft het gebied Munnikenland. Dit gebied wordt heringericht in het kader van Ruimte voor de Rivier. Hiertoe zijn er reeds een planMER en een voorontwerpbestemmingsplan opgesteld. De effecten van deze herontwikkeling zullen in het planMER voor de structuurvisie niet opnieuw worden beoordeeld. Wel wordt in de beschrijving van de effecten rekening gehouden met de voorgestane herinrichting.
- Zoals in paragraaf 2.1. aangegeven wordt voor de ontwikkelingsgebieden glastuinbouw een besluitmerbeoordeling uitgevoerd, in het kader van het provinciale inpassingsplan. Hierin worden de effecten van de

(her)ontwikkeling als glastuinbouwgebieden voldoende beschreven. In het planMER wordt dit niet opnieuw onderzocht, maar er wordt wel de relatie gelegd met deze besluit m.e.r.-beoordeling door in de beschrijving van de effecten rekening te houden met de (her)ontwikkeling van de glastuinbouwgebieden.

Als tijdshorizon wordt voor de autonome ontwikkeling wordt 2020 jaar genomen omdat dat de tijdshorizon van de structuurvisie is.

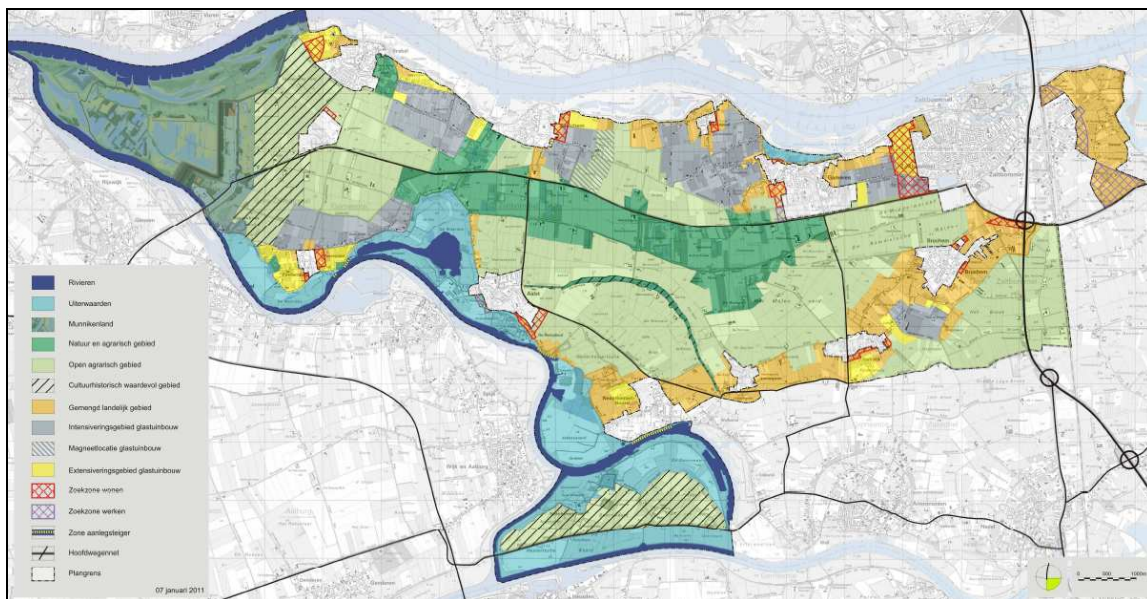
3.2

Alternatieven

In een planMER dienen redelijke alternatieven te worden onderzocht. De Handreiking planMER van VROM zegt hierover het volgende: 'Bij het ontwikkelen van redelijke alternatieven gaat het er niet zo zeer om dat alle denkbare alternatieven worden onderzocht, maar dat de te onderzoeken alternatieven zo worden gekozen dat de besluitvorming zo optimaal mogelijk wordt ondersteund met milieu-informatie en dat de beschikbare speelruimte zo volledig mogelijk wordt belicht.

Om de speelruimte zo breed mogelijk te beoordelen, wordt voorgesteld in het planMER de volgende vier alternatieven te beoordelen:

- Nulalternatief;
Alleen die ontwikkelingen worden meegenomen, die op basis van het huidige bestemmingsplan mogelijk zijn en op basis van de huidige ontwikkelingen in de landbouw te verwachten zijn. Hiervoor wordt de lijn zoals deze reeds is geschetst tot 2020 verder voortgezet.
- Multifunctioneel landschap
Dit alternatief gaat uit van een ontwikkeling waarbij nevenactiviteiten en functieverandering de boventoon voeren. Binnen dit alternatief wordt als aanname ervan uitgegaan dat:
 - Op ongeveer 25% van de agrarische bedrijven worden nevenfuncties gerealiseerd. Dit betreft met name nevenfuncties op het vlak van recreatie (bed & breakfast, theetuin, kampeerboerderij, boerengolf) en zorg en agrarisch verwante bedrijvigheid zoals een loonbedrijf of verkoop van agrarische producten.
 - 50% van de agrarische bedrijven binnen de zone 'Gemengd landelijk gebied' stoppen en worden omgevormd. Bij de helft vindt functieverandering naar wonen plaats en bij de andere helft naar agrarisch verwante bedrijven, aan het buitengebied gebonden bedrijven en zorg en dienstverlening.
 - binnen de zone 'Natuur en agrarisch' vinden op twee plaatsen functieverandering plaats: één naar horeca en één naar extensieve dagrecreatie.
 - binnen de zone 'Open agrarisch gebied' stopt 20% van de agrarische bedrijven en deze worden voor de helft omgevormd naar wonen en de helft naar andere bedrijven.

- **Schaalvergroting agrarische bedrijven**
Er wordt uitgegaan van intensivering en uitbreiding van bestaande veehouderijen zonder dat het aantal intensieve veehouderij bedrijven toeneemt. Binnen dit alternatief wordt ervan uitgegaan dat:
 - o alle in het gebied aanwezige agrarische bedrijven maximaal zullen uitbreiden conform het geldende bestemmingsplan;
 - o de voormalige agrarisch bedrijven weer agrarisch zullen worden;
 - o intensieve veehouderijbedrijven gebruiken hun maximale mogelijkheden op basis van de geldende bestemmingsplannen.
- **Omschakeling naar intensieve veehouderij**
In dit alternatief wordt het vorige alternatief uitgebreid met de omvorming van circa 25% van de grondgebonden bedrijven naar intensive veehouderij bedrijven. Hoewel dit scenario als een soort worst case moet worden gezien, is het niet realistisch om te veronderstellen dat alle grondgebonden bedrijven zullen omschakelen. Omschakeling zal zich maar beperkt voordoen, gezien de investeringen die dit vergt en de beperkte rendementen die daartegenover staan. Hierom is met bovengenoemde aanname gewerkt.

3.3

Detailniveau milieuthema's

Het detailniveau van het planMER wordt in beginsel afgestemd om het abstractieniveau van de structuurvisie. Niettemin worden enkele onderwerpen wat uitgebreider behandeld, zodat deze ook voldoende milieu-informatie opleveren voor het op te stellen bestemmingsplan buitengebied (bijv. geurhinder).

Binnen het planMER zullen de verschillende deelgebieden zoals die in de structuurvisie worden benoemd ook in beeld worden gebracht ten aanzien van de verschillende milieuthema's, voor zover relevant.

3.3.1

B e l e i d

In het planMER zal een overzicht worden opgenomen van het relevante ruimtelijke beleid voor de ontwikkelingen in het buitengebied. De beschrijving zoals opgenomen in de concept-structuurvisie vormt hiervoor de basis. Dit betreft onder andere:

- Provincie Gelderland, gemeente Zaltbommel, gemeente Maasdriel en Waterschap Rivierenland, *Samenwerkingsovereenkomst hestructurering glastuinbouw en paddenstoelenteelt Bommelerwaard*, 13 november 2009;
- Provincie Gelderland, *Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten waardevolle landschappen*, 16 mei 2006;
- Provincie Gelderland, *Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur*, 16 mei 2006;
- Regio Rivierenland, *Structuurvisie Rivierenland 2004-2015*, januari 2004;
- Regio Rivierenland, *Notitie Kansen tussen de Dijken*, november 2006;
- Waterschap Rivierenland, *Integraal Waterbeheersplan Gelders Rivierengebied 2002-2006*, april 2002;
- Regio Rivierenland, *Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied*, november 2007;
- Regio Rivierenland, *Zoekzones landschappelijk versterking*, januari 2009;
- Gemeente Zaltbommel en Maasdriel en Waterschap Rivierenland, *Waterplan Bommelerwaard; ruimte voor water en water voor ruimtelijke kwaliteit*, 6 maart 2007.

Relevant sectoraal beleid en wetgeving zal bij de verschillende milieuthema's aan de orde worden gesteld (bijv. geurregelgeving).

3.3.2

N a t u u r

Natura 2000 en Natuurbeschermingswet 1998

Binnen het plangebied liggen Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem' en aangrenzend net ten oosten van de gemeente ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal (waarvan de Hurwenense Kil deel uitmaakt). Er zal moeten worden aangetoond dat eventuele ontwikkelingen geen gevolgen hebben voor natuurwaarden van deze gebieden.

Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven, wordt hiervoor een voortoets uitgevoerd in het kader van de oriëntatiefase op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Zo nodig wordt een passende beoordeling doorlopen, indien niet kan worden uitgesloten dat de structuurvisie significante negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De uiterwaarden en een deel van het kommengebied valt onder de EHS. Binnen deze gebieden geldt het 'nee, tenzij'-regime van de provincie. Aangetoond zal moeten worden dat eventuele ontwikkelingen geen nadelige gevolgen voor de natuur heeft.

Er wordt een inventariserend bureauonderzoek uitgevoerd, waarbij per gebied aangegeven worden welke natuurwaarden mogelijk voor kunnen komen gezien het karakter van het gebied. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van aanwezige gemeentelijke en provinciale gegevens (onder andere de provinciale Atlas Groen Gelderland).

Flora en Faunawet

Plannen en ontwikkelingen kunnen pas aan de Flora-en faunawet worden getoetst op het moment dat de exacte ingreep min of meer bekend is. Om die reden wordt de Flora- en faunawet in deze fase slechts globaal beschouwd. Er vindt een beoordeling plaats op basis van bestaande inventarisatiegegevens, er worden geen veldinventarisaties uitgevoerd.

Stikstof

De huidige en toekomstige situatie met betrekking tot de stikstofdepositie op natuurgebieden en de ammoniakmilieugebruiksruimte zullen worden toegelicht in het planMER. Hiertoe worden met behulp van AAgro-stacks berekeningen gemaakt van ammoniakdepositie op natuurgebieden binnen het plangebied en in de buurt daarvan. Hiervoor worden de geldende milieuvergunningen en meldingen AMvB van bedrijven in het plangebied en in de directe omgeving als basis gebruikt. Van deze geldende milieuvergunningen wordt nog een screening gemaakt van vergunningen, die niet meer actueel zijn, zodat de invoer zo goed mogelijk de feitelijke situatie benadert.

Tevens worden binnen AAgro-stacks berekeningen gemaakt van de depositie op basis van de aannames in de scenario's.

Effectbeoordeling

De gegevens uit het inventariserend bureauonderzoek worden gebruikt voor de effectbeoordeling op het aspect natuur, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de natuurwaarden binnen EHS gebieden en natuurwaarden binnen de overige gebieden.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect natuur aan de volgende criteria getoetst.

- Een voortoets ten behoeve van de Natura 2000-gebieden;
- Effect op de EHS: vernietiging, verstoring, versnippering en stikstofdepositie;
- Effect op beschermde soorten Flora-en faunawet: vernietiging en verstoring.

3.3.3

Landschap

Voor de gevolgen op het landschap zal gebruik worden gemaakt van een landschapsanalyse waarbij de kernkwaliteiten worden aangegeven, zoals beschreven in de concept-structuurvisie. Per alternatief worden de gevolgen van deze kernkwaliteiten beschreven.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect landschap aan de volgende criteria getoetst.

- Effecten op kernkwaliteiten van het landschap.

3.3.4

Archeologie en cultuurhistorie

Binnen de gemeente Zaltbommel zijn diverse cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig, zoals slot Loevestein en slot Nederhemert, de oeverwallen van de rivieren, delen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Als gevolg hiervan is de verwachting dat met name op de oeverwallen archeologische waarden kunnen worden aangetroffen.

De archeologisch waardevolle gebieden moeten archeologisch worden onderzocht voordat activiteiten plaatsvinden die schade kunnen aanbrengen. Omdat dit van belang is op kavelniveau, en niet op planniveau, wordt het thema archeologie niet meegenomen in het planMER.

De nog aanwezige cultuurhistorische waarden welke op structuurvisie niveau van belang zijn, zullen als landschappelijke kwaliteiten worden meegenomen. Individuele monumentale panden worden daar niet onder gerekend.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect archeologie en cultuurhistorie aan de volgende criteria getoetst.

- Wel of geen aantasting van cultuurhistorische waarden als landschappelijke kwaliteit.

3.3.5

Water

De Maas en Waal zijn de dominante waterelementen die bepalend zijn geweest voor de omgang met water in de gemeente Zaltbommel.

De brede en uitgestrekte uiterwaarden zijn omvangrijke overloopgebieden in geval van rivieroverstromingen. De komgebieden zijn waterrijk door de lagere ligging van de gronden. Het sloten- en bekensysteem - hiërarchisch opgebouwd van kleinschalig tot grootschalig - ten behoeve van afwatering van de kavels sluit aan bij de centrale oostwestelijke afvoerwatergang (Capreton). Al het water wordt afgevoerd op de Afgedamde Maas.

De hoofdstructuren vervullen, naast afvoer, ook de rol van waterberging en hebben ecologische doelstellingen. Kleinschalige wateroppervlakten zoals een-denکووین, historische wielen en poelen zijn verspreid over het gehele komgebied aanwezig.

De gevolgen voor de ecologische en historische functies van het water worden bij desbetreffende milieuthema's meegenomen.

Bij het aspect water worden de gevolgen voor het watersysteem, zowel oppervlaktewater als grondwater, kwalitatief getoetst. Tevens wordt beschreven wat de gevolgen van de diverse alternatieven voor de waterkwaliteit kunnen zijn.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect water aan het volgende criterium getoetst.

- Risico op negatieve effecten voor grondwater.
- Risico van beïnvloeding grondwaterkwaliteit.
- Risico's en negatieve effecten voor oppervlaktewater.
- Risico's en negatieve effecten de kwaliteit van het oppervlaktewater.

3.3.6

Bodem

Het onderwerp bodem is dusdanig lokaal, dat deze op het niveau van de structuurvisie niet hoeft te worden beoordeeld. Dit thema zal dan in het kader van planMER niet worden beoordeeld.

Op inrichtingsniveau zal dit wel een rol spelen. Over die inrichting doet de structuurvisie echter geen concrete uitspraken.

3.3.7

Externe veiligheid

De mogelijkheden voor externe veiligheid worden op vergunningenniveau van bedrijven in beschouwing genomen en niet op visie- of bestemmingsplan niveau. Dit thema wordt in het kader van het planMER niet nader onderzocht of beoordeeld.

3.3.8

Verkeer

Ten aanzien van het aspect wordt de toe- of afname van het verkeer beoordeeld waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verkeer van personen auto's en vrachtwagens. Deze gegevens zullen ook als input dienen voor de aspecten geluid en lucht. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan de gevolgen voor de verkeersveiligheid.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect verkeer aan de volgende criteria getoetst:

- Verandering van verkeersintensiteiten.
- Verandering in de verkeersveiligheid.

3.3.9

G e l u i d

Ten aanzien van geluid wordt bekeken wat de gevolgen van ontwikkelingsmogelijkheden binnen een alternatief zijn op de omgeving. Dit onderwerp zal kwalitatief worden beschreven.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect geluid aan het volgende criterium getoetst.

- Toename/afname geluidshinder.

3.3.10

L u c h t k w a l i t e i t

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden.

De Wm geeft grenswaarden voor stikstofoxide (NO), stikstofdioxide (NO₂), koolmonoxide (CO), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂) en lood (Pb). Er zijn grenswaarden voor jaargemiddelde en uurgemiddelde concentraties.

Een gemeente kan diverse bronnen van luchtvervuiling binnen haar gemeentegrenzen hebben. Hierbij valt te denken aan bedrijven met luchtmissies, intensieve veehouderij, vlieg- en scheepvaart en vooral wegverkeer.

Voor dit thema zal gebruikt worden gemaakt van bestaand materiaal.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect fijnstof aan het volgende criterium getoetst.

- Toename/afname knelpunten luchtkwaliteit.

3.3.11

G e u r

De 'Wet geurhinder en veehouderij' (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de omgevingsvergunning (voorheen milieuvergunning), als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.

In het planMER zal worden gekeken wat de gevolgen zijn van de alternatieven op de omgeving.

Om de effecten van de structuurvisie op het gebied geur zorgvuldig in beeld te brengen, wordt op basis van de milieuvergunningen en meldingen AMvB de gecumuleerde geurbelasting berekend met programma V-stacks gebied. De gehele gemeente alsmede een bufferzone van 2 km rondom de gemeente worden hierbij meegenomen. Omwille van de leesbaarheid worden geurbelastingscontouren in leefklimaten vertaald. Vervolgens worden ook voor de scenario's op een vergelijkbare wijze geurbelastingscontouren berekend.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect geur aan het volgende criterium getoetst.

- Toename/afname aantal geurgehinderden.

3.3.12

Gezondheid

Gezondheid in relatie tot intensieve veehouderijen is een onderwerp dat in de belangstelling staat. Het is echter ook een onderwerp waarover nog veel onzekerheden zijn. In het planMER zal over dit onderwerp op hoofdlijnen de laatste stand van de informatie worden vermeld.

Gelet op de onzekerheden over dit onderwerp is het niet zinvol om een effectbeschrijving per scenario op te nemen. Wel zal op hoofdlijnen worden vermeld of er sprake is van verschil in effecten op basis van de beschikbare informatie.

3.4

Beoordeling alternatieven

In de hiernavolgende tabel is per aspect aangegeven op basis van welke criteria de alternatieven beoordeeld zullen worden. Gezien het detailniveau zal de beoordeling in principe kwalitatief zijn. Kwantitatieve gegevens zullen alleen worden gebruikt indien die voorhanden en bruikbaar zijn voor het schaalniveau van de structuurvisie.

De alternatieven worden beoordeeld op basis van de toetsingscriteria als opgenomen in de tabel.

Per criterium zal het effect ten opzichte van het nulalternatief, worden uitgedrukt op basis van de onderstaande schaal:

- ++ sterk positief effect
- + positief effect
- 0 geen positief en geen negatief effect
- negatief effect
- sterk negatief effect

Aspect	Beoordelingscriterium
Natuur en landschap	- Een voortoets ten behoeve van de Natura 2000-gebieden. - Effect op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS): vernietiging, verstoring, versnippering en stikstofdepositie. - Effect op beschermde soorten Flora-en faunawet: vernietiging en verstoring.
Landschap	- Effecten op kernkwaliteiten van het landschap.
Archeologie en cultuurhistorie	- Wel of geen aantasting van cultuurhistorische waarden als onderdeel van de landschappelijke kwaliteiten.
Water	- Risico op negatieve effecten voor grondwater. - Risico van beïnvloeding grondwaterkwaliteit . - Risico's en negatieve effecten voor oppervlaktewater. - Risico's en negatieve effecten de kwaliteit van het oppervlaktewater.
Bodem	Niet van toepassing
Externe Veiligheid	Niet van toepassing
Verkeer	- Verandering van verkeersintensiteiten. - Verandering in de verkeersveiligheid.
Geluid	- Toename/afname geluidshinder.
Lucht	- Toename/afname knelpunten luchtkwaliteit.
Geur	- Toename/afname aantal geurgehinderden.
Gezondheid	- Verschillen in gezondheidseffecten op hoofdlijnen

Inspraak en overleg

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau zal ter visie worden gelegd en worden voorgelegd aan divers overleginstanties. Bij het opstellen van het planMER zullen de opmerkingen worden meegenomen of er wordt in het planMER gemotiveerd aangegeven waarom de opmerking niet meegenomen is.

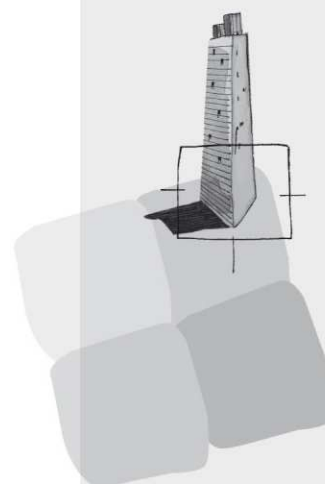
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Zaltbommel

Contactpersoon
De heer A. Sybesma

Projectleiding
De heer drs. H.J. Veldhuis

Projectnummer
292.00.50.00.15

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
Postbus 2153
3800 CD Amersfoort
T 033 465 65 45
F 033 461 14 11
E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort